

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

53.

ELŐTERJESZTÉS

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselőtestület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. melléklete alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, és az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Összefoglaló
Takaró k. 2021. 03. 31. 2021. MÁRC. 31.
pr. 54. 24

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2020. december 31. napján a lakónépesség **29 446 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 5 072 fő** (férfi: 2579 fő, nő: 2493 fő). 2020. évben a születések száma **232 fő**. A **pápai járás** lakossága 2020. december 31. napján **55 526 fő**, ebből 0-18 éves korú **9473 fő** (férfi: 5144 fő, nő: 4329 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, pénzübeli támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevétele.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

- a) **145 %-át (41 325 forint)** az egyedülálló szülő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **135 %-át (38 475 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegnek húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

2020. december 31-én a jogosultak száma 446 fő volt, amely 213 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2020. augusztusában 479 fő (ebből 74 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2020. novemberében 448 fő (ebből 78 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű) részesült. A pénzübeli támogatás esetenkénti összege 6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő. Elutasított kérelem nem volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 37 %-a a 0-6, 44 %-a a 7-14, 17 %-a a 15-18, 2 %-a a 19-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 4/2020. (II.14.) számú önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban: önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Az önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 48 500 forintban, míg család esetében 44 200 forintban határozta meg.

2020. évben 193 (gyermeket nevelő) család **494** esetben, és **239** (gyermeket nem nevelő) család **597** esetben részesült támogatásban.

A támogatásra felhasznált összeg összesen 9 609 000 forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzati rendelet alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

2020. évben 16 fő részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján szünidei gyermekétkeztetés keretében ingyenes ebédet kell biztosítani a szülő, törvényes képviselő kérelmére. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést **2020. évben 4 gyermek vette igénybe az őszi szünetben.**

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A Gyvt. előírja, hogy **2016. január 1-jétől a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - a család és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető.**

A járasszékhely település - lakosságszámtól függetlenül - **köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni.** A járasszékhely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

Család- és gyermekjóléti központnak az a járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve **szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-től - a törvény által előírt szervezeti változást követően - az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotja: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
 - meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
 - az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
 - szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
 - segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
 - felkérésre környezettanulmányt készít,
 - kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
 - biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
 - részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
 - nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.
- A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít
 - utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
 - ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
 - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
 - óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet.
 - a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 - kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,

- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képesítése - 2 fő családsegítő és 1 fő szociális asszisztens kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM. rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben (a továbbiakban: NM. rendelet) foglaltaknak.

2020. évben 8 fő távozott az intézményből. 3 fő esetmenedzser és 1 fő családsegítő felmondott, 1 fő esetmenedzser egészségügyi okok miatt az intézményen belül más munkakörbe került át, 1 fő családsegítő pedig áthelyezéssel a Hajléktalan Szállón végzi a feladatait. 1 fő szakképzetlen esetmenedzser és 1 fő szociális asszisztens munkaviszonya a próbaidő alatt megszűnt.

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat az intézményegység-vezetője, a szolgálat esetében 9 családsegítő és 1 szociális asszisztens, a központ esetében 8 esetmenedzser, 8 óvodai és iskolai szociális segítő, 2 szociális asszisztens, 1 fizikai kisegítő és 1 közfoglalkoztatott látja el. 2020. december 31-én 5,5 álláshely volt betöltetlen.

3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata

- **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A 2020. évi forgalmi adatok alapján a szolgálat **3163** igénybe vevővel állt kapcsolatban.

Az ügyfelek körében gyakori az egyszeri, eseti segítségnyújtás, mely leggyakrabban az alábbi okok miatt valósul meg:

- anyagi jellegű nehézségek,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés, ügyintézésben segítségkérés és
- mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló problémátípusok az előfordulások száma szerint:

Gyermekeknevelési probléma	162 esetben
Életviteli probléma	121 esetben
Anyagi, megélhetési nehézségek	121 esetben
Elhanyagolás	113 esetben
Magatartászavar, teljesítményzavar	96 esetben
Családi-kapcsolati konfliktus	89 esetben
Gyermekeintézménybe való beilleszkedési nehézség	78 esetben
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	57 esetben
Családon belüli bántalmazás	47 esetben
Szenvedélybetegség	22 esetben
Egészségügyi probléma	15 esetben
Foglalkoztatással kapcsolatos	13 esetben
Fogyatékoság, retardáció	11 esetben

A Család- és Gyermekek jóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2020. évben

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	625 fő
Családok száma	327
Információnyújtás	4947 alkalom
Segítő beszélgetés	3511 alkalom
Tanácsadás	2239 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1321 alkalom
Kríziskezelés	557 alkalom
Családlátogatás	1295 alkalom
Környezettanulmány készítése	48 alkalom
Részvétel esetkonferencián	15 alkalom
Adományközvetítés	597 alkalom
Esetkonzultáció	1112 alkalom

A szolgáltatás szerves része a városban az **adománykezelés**. 2020-ban a **Teuton Lovagrend** egy alkalommal bébiétellel támogatta a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot. Ennek értéke **16 483 000 forint**.

A **Lovagrend által felajánlott bébiételeket 471 pápai család**, a bölcsődék, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő betegek, a Barátság Klub tagjai, daganatos betegek és felnőtt, fogyatékkal élő személyek részére juttatta el a szolgálat.

A **ruhaadományok** osztása az Anna tér 15. szám alatti épületben, heti 2 alkalommal, hétfőn és csütörtökön 13⁰⁰ – 15⁰⁰ óra között valósult meg, a veszélyhelyzet kihirdetéséig.

Előre megbeszélte időpontban jöhettek a rászoruló családok, egyének és csoportok, pápai lakosok. Az adományok mennyisége a Teuton Lovagrend adománya által, és Pápa város lakosságának folyamatos felajánlásával biztosított. **142 fő** részesült az adományokból.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület által heti egy alkalommal biztosított élelmiszer adományt a rászorulóknak minden alkalommal nagy örömmel fogadták.

Tekintettel a pandémiás helyzetre, több alkalommal támogatta adománnyal a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot néhány pápai vállalkozó, így a Schoco Bon Édesség Nagykereskedés Kft, a Fandako Falatozó. Ezen kívül a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Vöröskereszt, az MSZP Pápa és Környéke Szervezete, valamint magánszemélyek élelmiszert, tüzfát, tanszereket adományoztak a rászorulóknak részére.

Az adományok értéke **1 574 520 forint**, melyet a szolgálat **203 fő** részére osztott szét.

A Marshall' Kft. a tavaszi hullám idején gépkocsit biztosított munkánk ellátásának megkönnyítéséhez.

Önkéntesek jelentkeztek, akik tevékenységünket segítették: a Szent Anna Gyógyszertár, a Pápai Önkéntes Tűzoltó Egyesület, vállalkozók, magánszemélyek.

Karácsonykor a Baptista Szeretetszolgálat Cipősdoboz Akcióját gyűjtőpontként támogatta a szolgálat, melynek keretében **164 cipősdoboz** érkezett.

Krízis segélyt **359 esetben**, **503 808 forint** értékben nyújtott az intézmény, melyet **gyógyszerre, élelmiszerre, utaztatásra, munkaalkalmassági vizsgálatra** fordítottak az igénybe vevők. A **tüzelő krízist** (109 zsák brikett) **63 fő**, **204 920 forint** értékben vette igénybe. A családsegítők **64** alkalommal láttak el segítségre szoruló hajléktalan állampolgárt élelmiszer krízissel, ruhaneművel.

2020. évben az RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002 azonosító számú „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú projekt, lebonyolításában a családsegítők **havonta 70-80 kliens** részére juttatták el személyesen az élelmiszer csomag átvételének idejéről szóló értesítést, majd segítséget nyújtottak a csomagok átvételének, kiosztásának lebonyolításában.

Az RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001 azonosító számú „*Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára*” elnevezésű projekt keretében az év során **74 fő 3 alkalommal**, ezen felül az RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001 azonosító számú „*Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára*” elnevezésű projekt keretében az év folyamán **72 fő 5 alkalommal** vehetett át csomagot a családsegítők közreműködésével.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0058. számú „*Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén*” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház–Cserhaj**

Szolgáltatóház működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata, melyet 1 fő családsegítő heti 40 órában lát el.

A szolgáltatóház tisztálkodási, mosási, internetezési, közösségi programok kivitelezésére biztosít lehetőséget.

A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése.

Szabadidős programok

A Gytv. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat. Tapasztalatunk szerint a szociálisan marginális helyzetű családoknak a program szervezése nehézséget okozna, esetleg a szülők nem látják be ezek fontosságát.

2020. évben a Huszár Községi Házban a Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ biztosított helyszínt a **nyári napközis tábornak**, melyen 2 turnusban 30 fő vett részt. A tábor a résztvevők számára ingyenes volt, az Egyesített Szociális Intézmény napi három étkezést és a programokat ingyenesen biztosította **236 000 forint** értékben. A tábor szervezését és lebonyolítását az óvodai és iskolai szociális segítők csoportja végezte.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) 2001 októberében alakult. Jelenleg 17 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenciós munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel. A helyi fórum munkájában több oktatási intézmény ifjúságvédelmi felelőse is részt vállal, tagként tevékenykedik, ezáltal ismertek előttük a KEF célkitűzései. Az ifjúságvédelmi felelősök prevenciós tevékenységet folytatva közvetítik a fórum célkitűzéseit a tanulók felé.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely az intézmény célját tekintve érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében.

Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulókat a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

Pápa város 2014-2020 időszakra vonatkozó drogstratégiájának célkitűzései, szempontjai és a hozzá kapcsolódó cselekvési terv megegyezik a KEF működésének céljaival. A cselekvési terv kidolgozásában a nemzeti stratégia mellett a városi komplex kutatás, a város szolgáltatótervezési koncepciója és a helyi esélyegyenlőségi program dokumentumai adták a főbb irányt.

2020-ban a KEF - tekintettel a kialakult járványhelyzetre – nem szervezett rendezvényt.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** hatósági ügyekben eljáró esetmenedzsereinek feladata a szolgálat általános szolgáltatói feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások,

programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

A 2020. évi forgalmi adatok alapján a központ esetmenedzserei **1350 igénybe vevővel** álltak kapcsolatban. Óvodai és iskolai szociális segítséssel **4125 igénybe vevő** érintett.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a pápai járás területén:

(Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)

Védelembe vétel	415 fő
Megelőző pártfogás	5 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	4 fő
Nevelésbe vétel	130 fő
Családba fogadás	67 fő
Utógondozás	19 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	9 fő
Összesen:	638 fő
Érintett családok száma:	427

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatást igénybe vevők:

Egyéni formában biztosított tevékenység:	260 fő
Első találkozást követően lezárható tevékenység:	182 fő
Csoportos formában biztosított tevékenység:	3609 fő
Közösségi formában biztosított tevékenység:	74 fő

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott **speciális szolgáltatások a pápai járás területén**

- **Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.
- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitvatartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.
- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.

- A **pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent.
A tanácsadás főbb területei: a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.
- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma:

Kapcsolattartási ügyelet	43 alkalom
Készenléti szolgálat	3 hívás
Jogi segítségnyújtás	76 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	529 alkalom
Mediáció	4 alkalom
Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	865 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai 2020. évben a pápai járás területén:

Résztétel esetkonferencián	122 alkalom
Résztétel tárgyaláson	193 alkalom
Családlátogatás	1117 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	179 alkalom
Szociális segítő tevékenység	3296 alkalom
Környezettanulmány készítése	87 alkalom

Szupervízió

Az NM. rendelet 7. § e) pontja szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára szupervíziót kell biztosítani. 2020-ban az intézmény pályázatok által biztosította dolgozói részére a szupervízió lehetőségét, azonban a járványhelyzet miatt a tervezett ülések többsége elmaradt.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának, megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel jelentést készít a központ számára,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselői között előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez,
- minden év március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez.

A Gyvt. 39. § (3) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint a jelzőrendszeri intézkedési tervek készítéséhez és összehangolásához,
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem megfelelő intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat(ok) és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, megyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékeli a megye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Az értékelés elkészítéséhez információszolgáltatásra kéri fel a jelzőrendszer Gyvt. 17. §-ban kötelezett tagjait.

Pápa város tekintetében **57** jelzőrendszeri tagot kértünk fel a 2020. évi gyermekvédelmi tevékenység értékeléséhez szükséges adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában. Az értékeléshez felhasználtuk a védőnők által elküldött, 10 körzetet érintő tájékoztatást is.

Az **57 kiküldött kérdőívből 49 érkezett vissza**. Az adatszolgáltatást az oktatási intézmények kéréséhez igazítva tanévre kértük. Az idei évben **hat felnőtt háziorvos, egy házi gyermekorvos** küldte vissza adatlapunkat.

A gyermekek **óvodai** ellátása során legsúlyosabb problémaként a magatartászavart, az egyéb egészségügyi problémát, és gyermeknevelési problémákat azonosították.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó, sokasodó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat gyermekvédelmi felelőst. 2020 szeptemberétől a központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja megkezdte a munkát az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, ami vélhetően ellensúlyozni fogja ezt a problémát. Prevenciót érintő tevékenységük hiánypótló, és hosszú távon hasznos lehet.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony.

A két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan hiányzás, ugyanakkor megfigyelhető, hogy a diákok figyelemmel kísérik a hiányzások óraszámát. Ügyelnek arra, hogy a 30 mulasztott órát ne lépják túl, mivel az, ha a kötelező tankötelezettségi kort betöltötték, akár a tanulói jogviszony megszüntetésével is járhat. Az igazolatlan mulasztások következményei – az 50 órát meghaladó hiányzás esetén automatikus védelembé vételi eljárás – is visszatartó erőt jelentenek.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola nem képes orvosolni a szocializációs problémákat, a család sok esetben nem tudja segíteni a gyermeket a tanulásban.

A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A **védőnők** által a városban 2020. december 31. napján **129 várandós anya állt** gondozás alatt. Közülük szociális okból 12 fő igényelt fokozott gondozást, 4 fő volt kiskorú, valamennyien betöltötték a 14. életévüket.

A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák elsősorban szociokulturális hátrányos helyzetből adódtak, illetve anyagi természetűek voltak.

Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a gyermekekkel közös térben tartózkodó dohányzó szülőkről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról.

Városunkban **12 felnőtt háziorvosi és 6 gyermekorvosi** körzet található. A felnőtt és a gyermek háziorvosi körzetek közül 2-2 tartósan betöltetlen, helyettesítéssel látják el a feladatot. Hat háziorvos és egy gyermekorvos szolgáltatott adatot. Munkájuk során a háziorvosok havi rendszerességgel találkoznak a betegségek hátterében az egészségügyi ismeretek hiányosságával, azonban két körzetben (szegregátum közelében) ezt napi szinten tapasztalja a háziorvos. A beküldött adatlapok alapján ritkán, de szinte mindenütt találkoznak a betegségek hátterében elhanyagolással és gondatlan ápolással, helytelen táplálkozással. **Felnőtteket és időskorúakat érintő problémát 164 esetben észleltek.** A 164 esetből 101 alkalom egy körzetben fordult elő.

A 2016. január 1-től módosuló jogszabályok, a 2017 augusztusában megjelent – és minden Gyvt-ben meghatározott jelzőrendszeri tagra kötelező érvényű – szabályozók pontosították, konkretizálták a jelzőrendszeri tagok feladatait, az együttműködés kereteit.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése során 2020. január 1-től a jelzőrendszeri felelős és a járási jelzőrendszeri tanácsadó munkakört egy személy látja el. Az év elején több intézményben tett látogatást és tartott szakmaközi megbeszélést, azonban a pandémiás helyzet kezdete után a tervezett szakmaközi megbeszélések elmaradtak.

2020. évben a szolgálathoz beérkező jelzések száma csökkent, 2019-ben több mint 300, **2020-ban 210 jelzés érkezett.**

Ennek egyik oka az lehet, hogy a pandémiás helyzetben a családok bezárkóztak, a társadalmi kapcsolatok szűkültek, melynek következtében kevesebb probléma került felszínre.

Tapasztalataink szerint további erőfeszítésekre van szükség a jelzőrendszer működésének javításához. Továbbra is hangsúlyt kell fektetnünk a szakmák közötti fogalomhasználat egységesítésére, az információáramlás javítására, valamint a tevékenység folyamatos összehangolására. A pandémiás helyzetben a jelzőrendszeri tagok között megszokott munkaformák helyett az elektronikus és telefonos kapcsolattartás került előtérbe.

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy a feltárt problémák legfőbb indokaként 2015-2016-ban egyre erőteljesebben jelentkeztek magatartási-, beilleszkedési és teljesítményzavarok a gyermekeknél. Magas a bukások, osztályisméltések száma és a tankötelezettségi kor betöltésével a tanulmányok idő előtti befejezése. 2017-ben és 2018-ban egyaránt a gyermeknevelési, életviteli problémák, az elhanyagolás, a gyermekek magatartás és teljesítményzavarai kerültek az élre, és ez 2019-ben sem változott. 2020-ban a gyermeknevelési és életviteli problémák mellett megnövekedett az anyagi-megélhetési problémák száma is, ami a járványhelyzettel áll összefüggésben.

A családokban halmozottan előforduló problémák hátterében a már generációkon át jelen levő szocializációs hátrányok húzódnak meg. A sokproblémás családok jellemzően generációkon át rendszerhasználók.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információcseréjével, család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a problémás családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, mennyire fontos a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolat, melyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják.

Az oktatási intézményeknek a digitális oktatás során sok problémával kellett szembenézni, azokat megoldani. Szinte mindenütt gondot jelentett az eszközhiány, amit lehetőségeikhez mérten sikerült orvosolni. Sok tanuló csak telefonnal tudott kapcsolódni a digitális oktatáshoz, vagy úgy sem. Számos esetben akadályt jelentett a szülők hajlandósága, aluliskolázottsága, hiányos ismerete a digitális eszközök, dokumentumok kezelése, a tananyag visszaküldése során. Ezek a problémák leginkább azoknál a kiskorúaknál okozhatnak leszakadást az oktatásban, akik szegregátumban alulszocializált környezetben élnek, egyéb okból is hátrányos helyzetűek és emiatt helyzetük kiemelten veszélyeztetett.

A 2020. szeptemberétől az intézményekben megkezdődött az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

A rövid idő és a pandémiás helyzet miatt ugyan még kevés a tapasztalat, azonban egyértelműen pozitívan értékelik kollégáink jelenlétét az intézményekben. A jelzőrendszeri tevékenységet tekintve munkájuk nagy segítséget jelenthet, mivel az intézmények dolgozói adott probléma észlelése esetén személyesen fordulhatnak hozzájuk kérdéseikkel.

A hátrányos helyzetű gyermekek szocializációs hátrányait az iskola nem tudja megfelelően egyensúlyba hozni, az aluliskolázott, alulszocializált szülők gyermekeit az oktatás, a szocializációs hiányosságok tekintetében nem tudják segíteni. Szinte alig akad olyan eset, ahol csak és kizárólag egy veszélyeztető tényező van jelen.

A Gyvt. kötelezővé teszi az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára veszélyeztettség esetén a gyermekjóléti szolgálat írásban történő megkeresését. A jogszabályi előírások betartásának eredményeképpen a **szolgálathoz** Pápa viszonylatában **210**, a **központ**hoz a járás területéről **330** jelzés és esetészlelő lap érkezett.

A jelzések alapján **három fő problémakört** lehet kiemelni:

- diszfunkcióval működő családok,
- anyagi, megélhetési problémák,
- szocializációs problémák, viselkedészavar.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai a következők:

- a család szociokulturális háttere,
- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák, (gyermeknevelési-, életviteli problémák, elhanyagolás, gyermek viselkedészavara)
- a család diszfunkcionális működése,
- társadalmi normáktól eltérő értékrend,
- a tankötelezettség korhatárának változása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápán az önkormányzat fenntartásában 3 bölcsőde működik, melyek a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését biztosítják. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

2020. évben a Fenyveserdő Bölcsőde, a Napsugár Bölcsőde és a Bóbita Bölcsőde 236 férőhelyet biztosított. A bölcsődék kihasználtsága 100 %.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Pápa Város Önkormányzata által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiban, valamint a Veszprémi Érsekség és a Pápai Református Egyházközség óvodáiba járó gyermekek száma 1020 fő, ebből a sajátos nevelési igényű gyermek 36 fő. Az óvodák férőhely kihasználtsága 99 %-os.

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart. Az Önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhelyen.

2020. évben 31 család, 63 gyermek részesült átmeneti gondozásban. Az ellátásból kikerült személyek közül 5 visszaköltözött bántalmazó élettársához. Több esetben másik anyaothonban kerültek elhelyezésre, néhány alkalommal sorsuk rendeződött. Nem ritka, hogy a gyermekeket a szülő elhanyagoló magatartás miatt ki kell emelni a családból.

A Családok Átmeneti Otthona által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhely szinte azonnal elfoglalásra kerül.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A **Pápai Városi Óvodák** tagintézményeiben az elmúlt év során nem volt szakmai ellenőrzés.

A **bölcsődékben** a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya valamint a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya az ellenőrzések során hiányosságot nem tárt fel.

A **Család- és Gyermekjóléti Központban** 2020-ban nem történt ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatakorúak körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

A 13 fős bizottság a közbiztonsággal összefüggő feladatok ellátását segítette, figyelmet fordított arra, hogy a bűnmegelőzésben szerepet játszó hatóságok és szervek közötti kapcsolatok tovább erősödjenek.

Ezen célok realizálását szolgálták az éves beszámolók, jelentések, az azok megvitatását követő közös információcserék.

2020. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 21 fiatalkorút és 9 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el. A gyermekkorú elkövetők száma csökkent az elmúlt évhez viszonyítva.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **26 fiatalkorút** vont eljárás alá. Gyermekkorú elkövető 2020-ban nem volt.

A fiatalkorúak közül **8 fő kisebb súlyú közlekedési szabálysértést, 12 fiatalkorú kiemelt közlekedési szabálysértést** követett el. Veszélyhelyzeti szabálysértés miatt 5 fiatalkorú ellen indítottak eljárást.

A bűncselekményeket elkövető fiatalkorúak száma jelentősen csökkent. 2020-ban **32 fiatalkorút** vontak eljárás alá. A nemek arányát tekintve a fiúk vannak többségben. **Gyermekkorú elkövetőt** 1 ízben regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság.

A **kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások** a kisebb súlyú közlekedési szabálysértések, lopások.

A kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények a hozzátartozók közötti erőszakhoz tartozó kiskorú veszélyeztetése és testi sértés bűncselekmények sértettjeként merültek fel, másrészt közúti baleset, nemi erkölcs elleni bűncselekmény, garázdaság, alkalmi lopás, zsebtolvajlás és jogtalan elsajátítás jelentkeztek

2020. évben kiskorú gyermek **kábítószer-kereskedelem és új pszichoaktív anyaggal visszaélés** miatt nem került a rendőrség látókörébe.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának szervezését (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) a köznevelési, közoktatási intézményeken kívül a közművelődési intézmények (Jókai Mór Művelődési és Szabadidő Központ, Jókai Mór Városi Könyvtár) és a sportegyesületek látták el, továbbá jelentős szerepet tölt be a feladat ellátásában a Kópé-Vár, a Máltai Ifjúsági Centrum és a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesületének Pápai Irodája.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerinti veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselőtestületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Salamon Judit intézményegység-vezető

Pápa, 2021. március 25.

Szalamó Tihanyi Andrea
intézményvezető